

Opgelet buizerd

Dit bordje van Staatsbosbeheer stond in het voorjaar in de Boswachterij Austerlitz naast een fietspad. Het doet heel sympathiek aan: we worden immers gewaarschuwd en tegelijk geïnformeerd over de aanvallen van de broedende buizerd. Het is ook helemaal conform het boekje, want in de Boschap/VBNE-brochure Aansprakelijkheid in bos en natuur. Een wegwijzer voor eigenaren en beheerders lezen we: "Indien een terreineigenaar weet dat er gevaar bestaat in verband met een bepaalde calamiteit in zijn terrein en hij verwacht dat het publiek het betreffende terrein zal betreden, dan dient hij het publiek voor dit gevaar te waarschuwen (zorgplicht)".

Het bordje adviseert ons een andere route te nemen. Het terrein wordt niet afgesloten. Dat zou in tweede instantie, dus in de rebound, wel kunnen als er zich toch mensen of zelfs meer mensen (juist aangetrokken door die schijnanvallen) in het gebied begeven. Gevaar trekt immers ook juist weer mensen aan. Sommigen voelen zich juist aangetrokken door een broedende agressieve Bruine Kiekendief of terror-Oehoe en laten vol trots hun kapotgepikte hoedje zien. Zo'n bord werkt dan dus juist contra-productief. Je doet het eigenlijk nooit goed als terreinbeheerder. De brochure zegt hierover: "Wanneer de waarschuwing geen gedragsverandering bij het publiek teweegbrengt, moeten andere maatregelen worden getroffen (toegangsverbod, fysieke afsluiting)". Dus: je wilt het juist goed doen door een informatief waarschuwingsbord te plaatsen en je eindigt dan met een toegangsverbod. Een tijdelijke afsluiting weliswaar, maar toch....

Zo'n vriendelijk buizerd-bordje roept allemaal vragen op. Zo lopen door dit bos bijvoorbeeld ook nog allerlei ruiterspaden, moutainbikepaden en kleine zijpadjes: zij hebben geen bordje. Kan iemand nu met succes Staatsbosbeheer aansprakelijk stellen wanneer hij (m/v) op zo'n pad oogletsel oploopt door

een buizerd? Hij kan zeggen dat niet overal gewaarschuwd is en hij dus van niks wist.

Eerder heb ik in deze rubriek al aangegeven dat je als boseigenaar door de huidige typisch 'stadse' veiligheidsnormen al verrassend snel aansprakelijk bent. Moeten we nu voor elk mogelijk ongemak een bordje plaatsen? Moeten we ook onderscheid maken tussen de dagelijkse gebruiker die alles wel weet van het terrein en die enkele grootstedelijke weekendbezoeker die niks van natuur afweet en onbekommerd door gras met Lyme-besmette teken en rode mieren loopt of rolt? Ik ken genoeg collega's uit Amsterdam die oprecht menen dat zwartwild en roodwild nooit zomaar de weg oversteekt en dat die Veluwe bordjes alleen maar toeristisch bedoeld zijn.

Terug naar Austerlitz. Even verderop is het bos van het Utrechts Landschap en daar zit ook een broedpaar, maar daar zijn geen borden geplaatst. Is Utrechts Landschap aansprakelijk voor schade omdat zij niet voldaan hebben aan de waarschuwingsplicht? Iemand met schade op-

gelopen in dat bos van Utrechts Landschap heeft nu een extra argument door erop te wijzen dat Staatsbosbeheer wel netjes waarschuwt.

Het ingewikkelde en zeer casuïstische aansprakelijkheidsrecht geeft op al die vragen niet eenduidig antwoord. Er is zeer veel rechtspraak hierover. Soms ook enigszins zwalkend of schijnbaar botsend met eerdere uitspraken. Paradoxaal genoeg werpt zo'n bordje dus meer vragen op dan het beantwoordt. Misschien moeten we het antwoord ook niet zoeken in meer of minder bordjes, maar juist in het aanpassen van het aansprakelijkheidsrecht voor terreineigenaren. Moet er niet een apart aansprakelijkheidsregime voor bos en natuur komen?

*Fred Kistenkas
Wageningen University & Research
fred.kistenkas@wur.nl*

foto Fred Kistenkas